RP/063/in./44/1/2023 Gdańsk, dnia 4 lipca 2023 r.

Pani
Aleksandra Zielińska
Kierownik
Centrum Usług Wspólnych
w Gminie Malbork
ul. Główna 5
82-200 Malbork

Szanowna Pani Kierownik,

wnioskiem z dnia 22 czerwca 2023 r., doręczonym do tut. Izby w dniu 23 czerwca br. zwróciła się Pani z prośbą o zajęcie stanowiska odnośnie problematyki związanej z finansowaniem uczniom szkoły podstawowej gorącego posiłku w ciągu dnia, w świetle przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 900).

Punktem wyjścia w ocenie prawnej podanego zagadnienia jest art. 106a ww. ustawy, gdzie postanowiono, że szkoła podstawowa, z wyjątkiem szkoły podstawowej dla dorosłych, oraz szkoła artystyczna realizująca kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej, zapewnia uczniom jeden gorący posiłek w ciągu dnia i stwarza im możliwość jego spożycia w czasie pobytu w szkole. Korzystanie z posiłku, o którym mowa w ust. 1, jest dobrowolne i odpłatne.

W kontekście powyższego należy wskazać, że tut. Izba dokonywała oceny prawnej poruszonej problematyki w piśmie z dnia 2 sierpnia 2022 r. (znak RP.0441/84/1/2022); źródło: https://bip.gdansk.rio.gov.pl. W podanym piśmie zwrócono uwagę na kilka istotnych kwestii. Po pierwsze wskazano, że do czasu wprowadzenia ww. przepisu art. 106a ustawy, nie istniał obowiązek prowadzenia stołówki szkolnej w szkołach podstawowych. Zgodnie bowiem z przepisem art. 106 ww. ustawy, w celu zapewnienia prawidłowej realizacji zadań opiekuńczych, w szczególności wspierania prawidłowego rozwoju uczniów, szkoła mogła, lecz nie miała obowiązku zorganizowania stołówki. Jednocześnie podkreślono, że pomimo wprowadzenia nowego obowiązku, nie zmieniły się zasady odpłatności, bowiem w tym zakresie przepisy zawarte w ww. art. 106 ww. ustawy nie uległy zmianie. W konsekwencji podano, że przy ustalaniu odpłatności za posiłki w szkołach, o których mowa w art. 106a ww. ustawy, w przedszkolach oraz w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych należy stosować m.in. przepis art. 106 ust. 4 ustawy, z którego wynika, że do opłat wnoszonych za korzystanie przez uczniów z posiłku w stołówce szkolnej, o których mowa w ust. 3, nie wlicza się wynagrodzeń pracowników i składek naliczanych od tych wynagrodzeń oraz kosztów utrzymania stołówki. Po drugie, zaakcentowano także, że podstawowe zasady Konstytucji Rzeczpospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.), przede wszystkim równość wobec prawa, nie dają podstaw do różnicowania sytuacji dzieci ze względu na okoliczność, czy korzystają

Regionalna Izba Obrachunkowa w Gdańsku
ul. Wały Jagiellońskie 36, 80-853 Gdańsk
tel: (58) 301-86-45, fax: (58) 346-25-15
NIP 583-21-22-408 REGON 190134954
✉ gdansk@rio.gov.pl www.bip.gdansk.rio.gov.pl

z posiłku przygotowanego w danej jednostce oświatowej, czy też dowiezionego z zewnątrz i przyjęcia, że w tym drugim przypadku opłata za korzystanie z posiłku obejmuje wszystkie koszty. Wspieranie realizacji zadań opiekuńczych, o których mowa w art. 106 ust. 1 ustawy – Prawo oświatowe, następuje – jeżeli chodzi o odbiorców świadczenia, jakim jest korzystanie z posiłku – na tych samych zasadach, co dotyczy w szczególności zasady ustalania opłaty za korzystanie z nich. Po trzecie, zwrócono uwagę również na stanowisko podane w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 24 listopada 2010 r. (sygn. akt I OSK 1554/10), z którego wynika, że ww. zasada ma zastosowanie także w sytuacji, gdy szkoła organizuje wyżywienie dla uczniów, korzystając z usług wykonawców wybranych w różnych trybach zamówień publicznych. W podanym wyżej wyroku wyrażono pogląd, że w przypadku braku kuchni w szkole, to organ prowadzący ma obowiązek pokrycia wydatków związanych z przygotowaniem i dowozem posiłków do szkoły. Podobne stanowisko zawarto w wystąpieniu pokontrolnym Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie z dnia 18 czerwca 2021 r.; źródło: https://szczecin.rio.gov.pl, w którym m.in. podano: *Zgodnie z postanowieniami art. 106 ust. 4 w zw. z art. 4 pkt 2 ustawy Prawo oświatowe do opłat wnoszonych za korzystanie przez uczniów i dzieci z oddziałów przedszkolnych z posiłku w stołówce szkolnej nie wlicza się wynagrodzeń pracowników i składek naliczanych od tych wynagrodzeń oraz kosztów utrzymania stołówki. Oznacza to, że cena za obiad może obejmować jedynie koszty artykułów żywnościowych (tzw. „wsadu do kotła"). Natomiast pozostałe koszty związane ze świadczeniem usługi cateringu (np. koszt przygotowania i dostawy posiłków do szkoły/oddziałów przedszkolnych, zapewnienie jednorazowych naczyń, odbiór pozostałości po niezjedzonych obiadach) powinny być sfinansowane ze środków budżetu Gminy.* Finalnie stwierdzono, że powyższe argumenty prawne pozwalają przyjąć stanowisko, że w odniesieniu do posiłków zapewnianych dzieciom na podstawie art. 106a ustawy – Prawo oświatowe, rodzic/opiekun prawny dziecka w dalszym ciągu, niezmiennie, **powinien dokonywać odpłatności za posiłek jedynie do wysokości tzw. „wsadu do kotła", także w przypadku, gdy przygotowanie posiłku jest zlecane firmie zewnętrznej**. W takiej sytuacji (tj. kiedy posiłek zapewniany jest uczniom w formie cateringu), organ prowadzący ma obowiązek pokrycia wydatków związanych z przygotowaniem i dowozem posiłków do zorganizowanej stołówki. Końcowo podano, że powyższe zasady będą miały zastosowanie do szkół podstawowych, przedszkoli oraz oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Gdańsku podtrzymuje ww. kierunek interpretacyjny. Przyjąć więc należy, że samorząd powinien dopłacać do innych usług niż „wsad do kotła" przy uwzględnieniu przytoczonych wyżej założeń.

Jednocześnie pragnę podkreślić, iż udzielone w ramach niniejszego pisma wyjaśnienia w zakresie stosowania przepisów o finansach publicznych są wyłącznie stanowiskiem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku, która nie posiada kompetencji do dokonywania powszechnie obowiązującej wykładni przepisów prawa.

Z poważaniem

Roman Fandrejewski

Roman Fandrejewski Elektronicznie podpisany przez Roman Fandrejewski Data: 2023.07.04 13:06:53 +02'00'

Zastępca Prezesa
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Gdańsku

Do wiadomości:
1) członkowie Kolegium w/m,

Regionalna Izba Obrachunkowa w Gdańsku
ul. Wały Jagiellońskie 36, 80-853 Gdańsk
tel: (58) 301-86-45, fax: (58) 346-25-15
NIP 583-21-22-408 REGON 190134954
✉ gdansk@rio.gov.pl www.bip.gdansk.rio.gov.pl

2) Wydział Kontroli Gospodarki Finansowej w/m,
3) Wydział Informacji, Analiz i Szkoleń w/m.
Publikacja: Biuletyn Informacji Publicznej Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Gdańsku
ul. Wały Jagiellońskie 36, 80-853 Gdańsk
tel: (58) 301-86-45, fax: (58) 346-25-15
NIP 583-21-22-408 REGON 190134954
✉ gdansk@rio.gov.pl www.bip.gdansk.rio.gov.pl